

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2024/2025

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Buddyzm tantryczny Tantric Buddhism
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Marek Szymański, dr hab.
	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	zimowy
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 2 h, 0,02 ECTS Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32 h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,02 ECTS</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30 h, 1 ECTS Przygotowanie się do zaliczenia 28 h, 0,98 ECTS Łączna liczba godzin niekontaktowych 58 h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,98 ECTS</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 3</p>
7	Wymagania wstępne	Nie ma
8	Opis zajęć	Wykład jest poświęcony wierzeniom i praktykom charakterystycznym dla jednego z nurtów buddyzmu. Nurtem tym jest buddyzm tantryczny, zwany również „wadźrajana” i „buddyzmem ezoterycznym”. Przedstawione zostaną różne warianty tantrycznej soteriologii, z uwzględnieniem działań rytualnych i medytacji. Wykładowca wiele uwagi poświęci praktyce identyfikacji z bóstwem oraz technikom kierowania siłą życiową. Szczegółowo omawiana będzie rola mandali, mantr i obrzędów seksualnych. Buddyjskie tantry zalecają rytualne naruszanie społecznego tabu i kult monstrialnych bóstw jako środki, które umożliwiają wzniesienie się ponad ograniczenia ludzkiej egzystencji. Słuchacze zapoznają się z filozofią leżącą u podstaw wszystkich tych wierzeń i praktyk.
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dzieje indyjskiego buddyzmu 2) Buddyzm tantryczny a buddyjska magia 3) Społeczno-kulturowy kontekst powstania wadźrajany 4) Fazy rozwoju indyjskiej wadźrajany 5) Buddyzm tantryczny a filozoficzna tradycja tzw. natury buddy 6) Model zbawczej przemiany przez identyfikację z bóstwem 7) Rola silnych emocji w wadźrajanie (rytuały seksualne, rytualna transgresja oraz rytuały strachu) 8) Panteon wadźrajany 9) Postaci i funkcje mandali 10) Tantryczna quasi-fizjologia (prana, nadi, čakry) i jogiczne techniki manipulowania siłą życiową 11) Rytualne symbole i akcesoria 12) Domestykacja wczesnej wadźrajany 13) Wadźarajana poza Indiami

10	<p>Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)</p>	<p>Literatura obowiązkowa: Marek Szymański, "Rytualna transgresja w indyjskiej wadźrajanie", "Studia Religioznawcze" 48 (1) 2015, s. 49-69;</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ronald M. Davidson, "Indian Esoteric Buddhism. A Social History of the Tantric Movement", New York 2002; 2. David B. Gray, "The Buddhist Tantras. A Guide", New York 2023; 3. David B. Gray, "The Cakrasamvara Tantra (The Discourse of Śri Heruka). A Study and Annotated Translation", New York 2007; 4. Rob Linrothe, "Ruthless Compassion. Wrathful Deities in Early Indo-Tibetan Esoteric Buddhist Art", Boston 1999; 5. John Powers, "Wprowadzenie do buddyzmu tybetańskiego", Kraków 2008; 6. Kochi Shinohara, Spells, "Images and Mandalas. Tracing the Evolution of Esoteric Buddhist Rituals", New York 2014; 7. David L. Snellgrove, "The Hevajra Tantra. A Critical Study", t. I-II", London 1959; 8. David L. Snellgrove, "Indo-Tibetan Buddhism. Indian Buddhists and Their Tibetan Successors", Boston 1987; 9. K. Tanaka, "An Illustrated History of the Mandala: from its Genesis to Kalacakra Tantra", Boston 2018; 10. Christian Wedemeyer, "Making Sense of Tantric Buddhism. History, Semiology & Transgression in the Indian Traditions", New York 2013.
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <p>W1, Student posiada wiedzę na temat buddyzmu (szczególnie w jego odmianie tantrycznej) oraz związków między nim a filozofią i innymi dziedzinami kultury (szczególnie w Indiach). Filozofia I st.: K_W03, K_W04, K_W08, K_W11 Filozofia II st.: K_W04, K_W05, K_W09, K_W12</p> <p>W2, Student zna terminologię odnoszącą się do buddyzmu tantrycznego. Filozofia I st.: K_W02 Filozofia II st.: K_W03</p> <p>W3, Student zna podstawowe zasady interpretacji wytworów kultury, które powstały w kręgu oddziaływania buddyzmu tantrycznego. Filozofia I st.: K_W06 Filozofia II st.: K_W07</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U1, Student potrafi zająć stanowisko w dyskusjach dotyczących buddyzmu tantrycznego i właściwie ustosunkować się do stereotypów odnoszących się do różnych jego aspektów. Filozofia I st.: K_U05, K_U08 Filozofia II st.: K_U05, K_U08</p> <p>U2, Student poprawnie stosuje poznaną terminologię. Filozofia I st.: K_U03</p>

		<p>Filozofia II st.: K_U03 U3, Student potrafi samodzielnie pogłębiać swą wiedzę na temat buddyzmu tantrycznego. Filozofia I st.: K_U01, K_U09 Filozofia II st.: .: K_U02, K_U13</p> <p>Kompetencje społeczne: K1, Student rozumie główne różnice między buddyzmem a religiami dominującymi w Europie, a także charakter związków między buddyzmem tantrycznym a kulturą indyjską. Filozofia I st.: K_K02 Filozofia II st.: K_K02 K2, Student wykazuje się tolerancją w stosunku do wyznawców buddyzmu. Filozofia I st.: K_K06 Filozofia II st.: K_K06</p>
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>W1, test pisemny, ocena bieżąca aktywności studenta W2, test pisemny, ocena bieżąca aktywności studenta W3, test pisemny, ocena bieżąca aktywności studenta U1, test pisemny, ocena bieżąca aktywności studenta U2, test pisemny, ocena bieżąca aktywności studenta U3, ocena bieżąca aktywności studenta K1, ocena bieżąca aktywności studenta K2, ocena bieżąca aktywności studenta</p>
13	Metody dydaktyczne	<p>wykład informacyjny wykład problemowy prezentacje dyskusja odpowiedzi na pytania studentów</p>
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	<p>1) Test pisemny z całości materiału omawianego na zajęciach (ostatnie spotkanie), bieżąca ocena rozwoju studenta oraz frekwencji 2) Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 11 punktów na 20 możliwych (test). Uwzględniana będzie również jakość wypowiedzi studenta i frekwencja na zajęciach. W przypadku liczby nieobecności większej niż 3, wymagane będzie usprawiedliwienie nieobecności (wszystkich z wyjątkiem 2) oraz indywidualne zaliczenie wszystkich (!) nieobecności (zaliczyć należy teksty wskazane przez wykładowcę).</p>